Dosarul nr.3-2110/2022

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

23 octombrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac
Grefier Cristina Cibotari, Sandra Tocilă

examinînd în şedinţă de judecată publică acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Valentin Sula împotriva Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică privind contestarea actelor administrative,

A C O N S T A T A T :

**Argumentele participanţilor la proces.**

La data de 11 august 2022 Valentin Sula a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică solicitând:

**1.** Repunerea în termenul de contestare.

**2.** Anularea deciziei nr. 33 din 04 mai 2022 privind suspendarea dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc.

**3.** Dispunerea restituirii armei personale de model ”Baikal 442” și a muniției ridicate prin procesul-verbal din 23 martie 2022 de către OUP al ***** V. Dorogan.

În motivarea acțiunii a menționat că, pe data de 17 mai 2022 prin Poșta Moldovei a primit Decizia nr. 33 din 04 mai 2022 a Inspectoratului Național de Securitate Publică prin care i-a fost suspendat dreptul de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc. În conformitate cu art. 165 și art. 167 din Codul administrativ, deoarece nu a fost de acord cu Decizia nr. 33 din 04 mai 2022 a depus cerere prealabilă la data de 24 mai 2022, care a fost înregistrată cu nr. S-599/22 din 31.05.2022. Prin decizia Inspectoratului Național de Securitate Publică din 31.06.2022 a fost respinsă cererea sa prealabilă ca fiind inadmisibilă. Potrivit art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune in contestare). Art. 209 din Codul administrativ prevede că acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează in decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 65 din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Deoarece în această perioadă de 30 de zile de contestare a avut probleme de sănătate și a fost internat în Spitalul Raional Șoldănești, nu a avut posibilitatea să depună cererea de chemare în judecată în termen și ca urmare solicită repunerea în termenul de contestare. Potrivit art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și muniților cu destinație civilă, limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor se aplică dacă titularul: a) se află în una din situațiile specificate la art. 7 alin. (2) lit. a), b) și/sau h). Art. 7 alin. (2) lit. a) și b) din Legea menționată prevede că permisele prevăzute la alin. (1) nu se acordă persoanelor care se află în una din următoarele situații: a) sînt învinuite sau inculpate în cauze penale pentru fapte săvîrșite cu intenție, potrivit legislației în vigoare; b) au antecedente penale.

Astfel, pentru a-i fi limitat dreptul de proprietate prin interdicția de posesie a armelor urma să fie întrunite cumulativ condițiile: ca să fie învinuit sau inculpat în cauze penale pentru fapte săvârșite cu intenție și să posede antecedente penale.

Chiar dacă la moment este învinuit de comiterea unei infracțiuni prevăzute de art. 152 alin. (1), care este un dosar fabricat, la moment nu este o hotărâre a instanței de judecată prin care să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii ce i se încriminează. Astfel, limitarea dreptului său de posesie a armei până la adoptarea unei sentințe de achitare sau condamnare, se încalcă principiul prezumției nevinovăției care semnifică că persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Arma și muniția i-a fost ridicată prin procesul-verbal de percheziție din 23 martie 2022 de către ofițerul de urmărire penală al ***** V. Dorogan și la moment nu este în posesia sa dar a organului respectiv.

Prin **referința** formulată de Inspectoratul General al Poliției s-a relevat următoarele:

La data de 26 octombrie 2013 a intrat în vigoare Legea nr. 130/2012 privind regimul amelor și muniților cu destinația civilă. Conform alin. (1) prezenta lege stabilește categoriile de arme și de muniții cu destinație civilă, precum și condițiile în care procurarea, înstrăinarea, deținerea, portul, folosirea acestor arme și muniții și operațiunile cu ele sunt permise pe teritoriul Republicii Moldova. Conform legislației, în vederea acordării permisului de deținere, port și folosire a armei, cetățeanul Republicii Moldova cu domiciliul permanent în Republica Moldova trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 7 alin. (1), Permisul de procurare a armelor letale şi neletale supuse autorizării şi, după caz, permisul de armă se acordă persoanelor prevăzute la art.8 alin.(1) dacă nu se află în una din situaţiile specificate la alin.(2) din prezentul articol şi întrunesc cumulativ următoarele condiţii: a) au împlinit vîrsta de 21 de ani; b) au absolvit un curs de instruire teoretică şi practică de mînuire a armei de foc, organizat de o persoană juridică acreditată în domeniu, în condiţiile legii, cu excepţia personalului atestat sau în rezervă din cadrul autorităţilor administraţiei publice care au competenţe în domeniul apărării naţionale, securităţii statului şi al ordinii publice, precum şi din cadrul Centrului Naţional Anticorupţie, al Procuraturii şi al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor; c) declară pe proprie răspundere, în scris, că dispun de seif metalic fixat de podea sau de perete, precum şi de condiţii pentru asigurarea securităţii şi a integrităţii armelor şi a muniţiilor; d) sînt apte din punct de vedere psihologic şi medical pentru a deţine şi a folosi arme şi muniţii; e) au calitatea impusă de lege, atestată prin documente prevăzute în normele de aplicare a prezentei legi, în funcţie de destinaţia armelor. Permisele prevăzute la alin.(1) nu se acordă persoanelor care se află în una

din următoarele situaţii: a) sînt învinuite sau inculpate în cauze penale pentru fapte săvîrşite cu intenţie, potrivit legislaţiei în vigoare; b) au antecedente penale; c) le-a fost anulat, în ultimii 5 ani, dreptul de procurare, deţinere sau, după caz, de port şi folosire a armelor letale ori a armelor neletale supuse autorizării, cu excepţia situaţiilor în care măsura de anulare s-a dispus ca urmare a pierderii calităţii prevăzute la art.8 alin.(2); d) au pierdut sau li s-au sustras, în ultimii 5 ani, în împrejurări imputabile lor, armele letale sau neletale supuse autorizării; e) au fost condamnate prin hotărîre judecătorească irevocabilă pentru infracţiuni comise cu intenţie cu folosirea armelor sau a muniţiilor, a substanţelor şi materialelor explozive sau toxice, precum şi a substanţelor stupefiante, psihotrope şi a precursorilor, dar şi pentru purtarea, păstrarea, procurarea, producerea, fabricarea, transportarea sau comercializarea ilegală a acestora; f) au fost condamnate prin hotărîre judecătorească irevocabilă la pedeapsă de privaţiune de libertate pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave comise cu intenţie; g) prezintă pericol pentru ordinea publică, viaţa şi integritatea corporală a persoanelor şi se află la evidenţă specială în organele de poliţie; h) în privinţa cărora au fost aplicate ordinul de restricţie de urgenţă sau ordonanţa de protecţie.

La data de 05 aprilie 2022 în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică a parvenit demersul procurorului șef al Procuraturii r. *****, prin care a comunicat despre punerea sub învinuire a posesorului de armă Valentin Sula în baza prevederilor art. 152 alin. (1) din Codul penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății. Prin urmare, la momentul examinării demersului s-a stabilit că Valentin Sula, conform evidențelor și dosarelor de supraveghere ale DSAAL a INSP al IGP, deține legal pistol cu gloanțe de model ”Baikal 442”, cal. 9x18, nr. XAH 9664, în baza permisului de armă cu nr. 80030716 eliberat la 07.02.2018. Astfel, statutul procesual al cet. Valentin Sula cade sub incidența art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și munițiilor cu destinația civilă, care expres prevede limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor dacă titularul se află în una din situațiile specificate la art. 7 alin. (2) lit. a), b) și h). Prin urmare, la data de 04 mai 2022 în temeiul art. 19 alin. (2) și art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea menționată, de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP, a fost luată decizia privind suspendarea dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor cu retragerea permisului de armă și comunicată lui Valentin Sula. Decizia menționată este legală și întemeiată, or, art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și munițiilor cu destinația civilă expres prevede că, limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor se apică dacă titularul se află în una din situațiile specificate la art. 7 alin. (2) lit. a), sunt învinuite sau inculpate în cauze penale pentru fapte săvârșite cu intenție, potrivit legislației în vigoare. Cererea prealabilă formulată de Valentin Sula a fost respinsă de Inspectoratul General al Poliției, precum și de către Ministerul Afacerilor Interne. Restrângerea unor drepturi (cu excepția drepturilor proclamate în art. 20-24) se impune în scopul apărării ordinii publice, care reprezintă un ansamblu de dispoziții prin care se asigură liniștea publică, armonia socială, respectul față de lege și decizii legitime ale autorităților publice. În scopul menționat, legislatorul a adoptat Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinația civilă, care stabilește regimul circulației armelor și munițiilor – bunuri supuse unui regim special (limitat) de circulație civilă. Astfel, bunurile limitate în circuitul civil pot fi dobândite, deținute, folosite și înstrăinate în condițiile prevăzute de lege. În principiu, restricțiile se referă la subiecții de drept care pot dobândi și înstrăina bunurile menționate, ori la condițiile de încheiere a actelor juridice în privința acestora. Prevederile Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinația civilă, fac

excepție de la aplicarea clasică a normelor juridice, or, restricțiile indicate în Legea de referință sunt în interesul superior al comunității și se aplică exclusiv în forma și modul vizat, iar circumstanțele care reduc caracterul prejudiciabil cum ar fi termenul de prescripție, stingerea antecedentelor și restabilirea în drepturi, nu pot servi temei pentru ridicarea restricțiilor expres stabilite de legislator.

În ședința de judecată, Valentin Sula nu s-a prezentat deși a fost citat în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Mihaela Railean nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată. Poziția *in extenso* a fost materializată în referința anexată la materialele cauzei.

În ședința de judecată, Inspectoratul Național de Securitate Publică nu s-a prezentat dar prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

**Aprecierea instanței de judecată.**

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Potrivit art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

În concordanță cu art. 206 din Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În concordanță cu art. 218 din Codul administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii:

a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în

citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă;

c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Conform art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

La originea disputei judiciare se află decizia INSP nr. 22 din 04 mai 2022 privind suspendarea dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor de foc cu retragerea permisului de armă de către Valentin Sula.

Decizia a fost motivată pe faptul punerii sub învinuire a posesorului de armă Valentin Sula în baza prevederilor art. 152 alin. (1) din Codul penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății. Valentin Sula, conform evidențelor și dosarelor de supraveghere ale DSAAL a INSP al IGP, deține legal pistol cu gloanțe de model ”Baikal 442”, cal. 9x18, nr. XAH 9664, în baza permisului de armă cu nr. 80030716 eliberat la 07.02.2018. Astfel, statutul procesual al cet. Valentin Sula cade sub incidența art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și muniților cu destinația civilă, care expres

prevede limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor dacă titularul se află în una din situațiile specificate la art. 7 alin. (2) lit. a), b) și h). Totodată, în baza prevederilor art. 18 alin. (8) din Legea enunțată, Valentin Sula s-a obligat în termen de 10 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință decizia, să depună arma și întreaga cantitate de muniții deținute, la ofițerul superior al SSA și AL SSP a IP *****.

Cererea prealabilă formulată de Valentin Sula a fost respinsă de INSP prin intermediul răspunsului nr. 34/17-S-599/22 din 22 iunie 2022.

*Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni, în special a epuizat calea prealabilă de tranşare a litigiului, s-a încadrat în termenul legal, a revendicat drepturile subiective vătămate, de altfel, temeiuri de inadmisibilitate regăsite la art. 207 din Codul administrativ nu a fost identificate.*

*Exercitând controlul judecătoresc al actului administrativ contestat din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii, precum și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că acesta este legal și întemeiat, având în vedere motivele ce succed.*

În concordanță cu art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.18, 19, 20 din Codul administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art.30 din Codul administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit art. 32 din Codul administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În conformitate cu art.38 din Codul administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu art. 94 din Codul administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi

circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu art. 120 din Codul administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit art. 137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu art.225 din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe:

a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul;

b) competenţa autorităţii publice de a emite actul;

c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

Instanța a reținut că Valentin Sula a deținut în mod legal pistolul cu gloanțe de model ”Baikal 442”, cal. 9x18, nr. XAH 9664, în baza permisului de armă cu nr. 80030716 eliberat la 07.02.2018.

Conform materialele dosarului penal, Valentin Sula este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) din Codul penal – vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății.

În conformitate cu art. 7 din Legea privind regimul armelor și al muniților cu destinație civilă, permisul de procurare a armelor letale şi neletale supuse autorizării şi, după caz, permisul de armă se acordă persoanelor prevăzute la art.8 alin.(1) dacă nu se află în una din situaţiile specificate la alin.(2) din prezentul articol şi întrunesc cumulativ următoarele condiţii: a) au

împlinit vîrsta de 21 de ani; b) au absolvit un curs de instruire teoretică şi practică de mînuire a armei de foc, organizat de o persoană juridică acreditată în domeniu, în condiţiile legii, cu excepţia personalului atestat sau în rezervă din cadrul autorităţilor administraţiei publice care au competenţe în domeniul apărării naţionale, securităţii statului şi al ordinii publice, precum şi din cadrul Centrului Naţional Anticorupţie, al Procuraturii şi al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor; c) declară pe proprie răspundere, în scris, că dispun de seif metalic fixat de podea sau de perete, precum şi de condiţii pentru asigurarea securităţii şi a integrităţii armelor şi a muniţiilor; d) sînt apte din punct de vedere psihologic şi medical pentru a deţine şi a folosi arme şi muniţii; e) au calitatea impusă de lege, atestată prin documente prevăzute în normele de aplicare a prezentei legi, în funcţie de destinaţia armelor.

Permisele prevăzute la alin. (1) nu se acordă persoanelor care se află în una din următoarele situaţii: a) sînt învinuite sau inculpate în cauze penale pentru fapte săvîrşite cu intenţie, potrivit legislaţiei în vigoare;

Subsecvent, organul de poliție având ca reper dispozițiile art. 18 alin. (2) lit. a) și art. 19 alin. (2) din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, a emis decizia de suspendare a dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc cu limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor cu retragerea permisului de armă de către Valentin Sula.

Or, normele pre citate prevăd expres și franc că, limitarea dreptului de proprietate prin interdicţia de posesie a armelor se aplică dacă titularul se află în una din situaţiile specificate la art. 7 alin. (2) lit. a), b) şi/sau h). Suspendarea dreptului de deţinere sau de port şi de folosire a armelor se dispune pentru întreaga perioadă în care persoana se află în una din situaţiile specificate la art. 18 alin. (2).

Instanța atestă că, conduita urmată de autoritatea publică pârâtă nu permitea derogări sau excepții în sensul dat, dimpotrivă norma legală fiind una imperativă nu admitea un drept discreționar. Aceste raționamente derivă din spiritul și litera normelor legale care operează cu noțiuni ”se aplică interdicția”, ”se dispune”.

În acest sens, ingerința în dreptul de proprietate a reclamantului Valentin Sula are un suport legal, urmărește un scopul legitim și măsura restrictivă aplicată nu este disproporționată.

Însăși, reclamantul Valentin Sula a confirmat în cuprinsul acțiunii de contencios administrativ că deține calitatea procesuală de învinuit.

Totodată alegațiile cu privire la fabricarea dosarului penal nu pot fi apreciate de instanță, deoarece au o conotație declarativă, speculativă și tendențională, mai mult, Valentin Sula beneficiază de principiul prezumției de nevinovăție.

În acest sens, instanţa ajunge la concluzia că decizia nr. 33 din 04 mai 2022 privind suspendarea dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor de foc, a fost emisă în modul și condițiile stabilite de lege, iar acțiunea este pasibilă respingerii.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art.224-225 din Codul administrativ, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Valentin Sula împotriva Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică privind contestarea actelor administrative, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani).

Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac